

Biz bazar iqtisadiyyatını vergi
yolu ilə tənzimləməliyik.

Heydər ALİYEV

Vergilər

№ 40 (780) ■ 14 oktyabr 2015

www.vergiler.az

Qiyməti: 40 qəp.

Qlobal maliyyə böhranı Azərbaycan iqtisadiyyatına ciddi təsir göstərməyib

Oktjabrin 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2015-ci ilin 9 ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunları və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclası keçirilib.

İclası giriş nüqtə ilə açan dövləti min insan, yəni 114 min ailə üvanlı məzuni başçı bildirib ki, bu il dünənada davam edən böhrana, neftin qiymətinin koskin şəkildə düşməsi, ölkəmizə qarşı əsassız təzyiqlər və bəzi hallarda təxribatlara baxmayaraq, ötən 9 ayda Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı davam edib. Prezident İlham Əliyev qazanılan uğurları ölkəmizin müstəqil siyaset aparması, Azərbaycanda sabitliyin və təhlükəsizliyin temin olunması, vətəndaş homməyliyinin möhkəmləndirilməsi ilə əlaqələndirir.

Dövlətimizin başçısı bu il ölkəmizin tranzit imkanlarının genişləndirilməsi üçün əlamətdar hadisərin baş verdiyini, Cindən Azərbay-

vol qarşıya qoyduğumuz vəzife icra edilir. Çünkü Azərbaycanın gələcək iqtisadi inkişaf perspektivləri sonaşış istehsalı və kənd təsərrüfatı istehsalı ilə bağlı olacaqdır.

2015-ci ilin ölkəmizdə «Kənd təsərrüfatı ilə» elan edildiyini diqqətə çatdırın dövlətimizin başçısı aqrar sahədə 6,7 faiz artımının olduğunu, ölkədə aparılan islahatlar, eyni zamanda dövlət tərəfindən fermerlərə verilən dəstək, subsidiyalar, texnika təminatı və bütövlikdə dövlət siyasetinin bu vəziyyətin yaranmasına səbəb olduğunu vurğulayıb.

Ötən 9 ayda inflyasiyanın aşağı soviyyədə - 3,7 faiza bərabər olduğunu qeyd edən Prezident İlham Əliyev əhalinin pul gəlirlərinin 5,8 faiz artığını, beləliklə, hər il olduğu kimi, əhalinin gəlirlərinin inflyasiyanın istəldiyini bildirib. Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, ötən dövrə iqtisadiyyata bütün mənbələrdən 16 milyard dollar sərməyə qoyulub. Onlardan 9 milyardi daxili, 7 milyard xarici sərməyədir: «Bu da çox gözəl göstəricidir. Çünkü bu gün dünyada maliyyə və likvidlik qılığı yaşanır. Bir çox dövlətlər öz ölkələrinə dərəcə investisiyalar cəlb etmək üçün çalışırlar və o cümlədən Azərbaycan. Biz de əsas vəsaitimizi ölkəmizə qoyurq. Eyni zamanda, xarici investorlar üçün də Azərbaycan cəlb edici ölkə kimi tanınır. Biz çalışmaşıq ki, investisiya iqlimini dəha da yaxşılaşdırıq və bu sahədə əlavə tədbirlər görülcəkdir».

Dövlətimizin başçısı sosial sahədə icra olunan layihələrdən danışın qeyd edib ki, ötən dövrə ölkədə 34 məktəb, 26 uşaq bağçası, 11 tibb müəssisəsi tikilib və ya əsaslı şəkildə yenidən qurulub. Əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı xeyli iş göründüyündən deyən Prezident İlham Əliyev xüsusilə ünvanlı sosial yardımın verilməsində şəffaflığın təmin edildiyini vurğulayıb və bildirib ki, indi 500

baycanı yenə də çox yüksək pilləyə layiq görüdü. Ölkələrin iqtisadiyyatlarının rəqabət qabiliyyətliyinə görə Azərbaycan 40-cı yerdedir. MDB mənənədən yənə de birinci yerdedir və bu, əslində görülen işlərin bariz nümunəsidir. «Fitch» reytinq agentliyinin də yüksək qiyməti bizi sevinçləndirir. Bu, ədalətli yanaşmadır. Azərbaycanda görülen işlərin nəticəsidir ki, «Fitch», - baxmayaraq, bölgədə iqtisadi-maliyyə böhranı davam edir və derinleşir, - Azərbaycana iqtisadi sahədə 3B investisiya reytinqini vermişdir.

Prezident İlham Əliyev korruptiona ilə mübarizə hallarının daha da gücləndirilməsinin, bu sahədə sistem xarakterli islahatların davam etdirilməsinin, «ASAN xidmət»in fəaliyyətinin genişləndirilməsinin zəruri olduğunu diqqətə çatdırıb: «Korupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı da-

sahibkarlar da vergiləri verməlidirlər, dövlətin vergisini hər kəs, hər bir sahibkar tam şəkildə ödəməlidir. Əfsuslar olsun ki, bizdə vergi-verme mədəniyyəti hələ ki, tam oturmuşmayıb.

Bununla bərabər, sahibkarlar qarşısında əsəsəz tələblər qoyulmamalıdır. Yəni, başqa sözə, onlardan rüşvət, heç bir haqq tələb edilməlidir. Belə olan halda bizim büdcəmiz dəha da böyükəcək, qeyri-neft sektorunun hesabına təmin ediləcək və bizim məqsədimiz bundan ibarətdir. Mən artıq müvafiq qurumlar qarşısında vozifə qoymuşam. Bütün bütün cari xərclərimiz qeyri-neft sektorunun, vergi və gəmrükün hesabına formalasdırılmışdır. O ki qaldı Dövlət Neft Fondundan ənənəvi transferlər, o transferlər ancaq investisiya layihələrinə yönəlməlidir. Müvəcəd vergidən azadolmalar və güzəştlər sisteminə yenidən baxılmalıdır. Bu praktikani yerli istehsalı stimullaşdırmaq, yeni müəssisələrin yaradılması və xaricdən gətirilən avadanlıqları burada quraşdırmaq üçün tətbiq etmişik. Hesab edirəm ki, işlərə artıq yenidən baxılmalıdır. İxracyönlü qeyri-neft sektorunun inkişafı o cümlədən vergi mexanizmləri vasitəsilə stimullaşdırılmalıdır.

Azərbaycan Prezidenti dövlət idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsinə de böyük ehtiyaç olduğunu xətlərlərə qeyd edib ki, bu sahəyə yenidən baxılmalıdır: «İndi Azərbaycan iqtisadiyyatı yeni situasiyada inkişaf edir. Vaxt var idə bizim iqtisadi artım ilə 20-30 faiz təşkil edirdi. Bu, əlbəttə ki, neft hasilatının koskin şəkildə artması və neft qiymətlərinin qalxması ilə bağlı idi. İndi o dövr arxada qaldı. İndi neft hasilatı Azərbaycanda sabitləşib və əminən ki, uzun illər bundan sonra sabit olaraq qalacaqdır. Əlbəttə ki, biz indi böyük qaz layihəsi üzərində işləyirik. Bu da bizo əlavə gəlir gotiraçok. Bununla bərabər, hesab edirəm ki, inkişafə mane olan, xüsusi idarəetmə sahəsində problem yaranan amillər də aradan qaldırılmalıdır».

Dövlətimizin başçısı sahibkarları fealiyyətinə qanunsuz müraciələrlərənə də danişib: «Yerli icra həkimiyəti orqanları, cümlədən hüquq mühafizə orqanları bəzi hallarda sahibkarlara problemlər yaradırlar, bəzi hallarda onlardan pul tələb edirlər. Sahibkar heç kimə - nə yerli icra orqanlarının, nə də hüquq mühafizə orqanlarının nümayəndələrinə borclu deyil, ancaq dövlətin vergisini vermelidir, vəssalam. Sahibkarları böğurlar, soyurlar, incidirlər. Bu, düzülməz haldır. Bax, 30 minə yaxın iş yeri bağlanıb. 67 min daimi iş yeri yaradılıb, 30 mini bağlanıb. Bax, bunun təhlilini aparmaq lazımdır. Mənə məlumat verilisin ki, o iş yeri hansı səbəblər üzündən bağlanıb. O müəssisələrin rəhbərini devət etmək, soruşturmaq lazımdır. Buna son qoymalıdır. Əlbəttə, bunun obyektiv səbəbləri də var. Amma subyektiv səbəblər də var. Gəlirlər, əsaslı tələblər iörlü sürürlər, sənki bunlara kimse borcludur. Heç kim kimə borclu deyil. Bu əməlləri törədənlər ciddi şəkildə cəzalandırılacaq».

Azərbaycan Prezidenti çıxışının sonunda digər sahələrdə də islahatların davam etdirilməsinin vacibiyətə toxunub, dövlət qurumları tərəfindən verilən lisensiyaların sayının çoxluğundan, inhisarlıq hallarından, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat sektorunu və digər sahələrdə görülen işlərdən danışib, tapşırıq və tövsiyələrini verib.

İdmanda ədalət prinsiplərinə sadıqlıyinə görə...

Prezident İlham Əliyev Beynəlxalq «Fair Play» Komitəsinin prezidenti Jeno Kamyutini, Avropa «Fair Play» Hərəkatının prezidenti Kristian Hinterbergeri və vitse-prezidenti Erdogan Arıpinarı qəbul edib.

Görüş zamanı K. Hinterberger və E. Alpinar Beynəlxalq «Fair Play» Komitəsinin və Avropa «Fair Play» Hərəkatının ilk birgə konqresinin Bakıda təşkil olmasına verdiyi dəstəyə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıqları bildirib. Birinci Avropa Oyunlarını Bakıda şəxson izlədiyi məmənənluqla qeyd edən Jeno Kamyutı Oyunları yüksək seviyyədə təşkil və Azərbaycan idmançılarının qazandığı nailiyyətlər münasibətlə dövlətimizin başçısını tebrik etdi. Ölkəmizdə idman sahəsində, xüsusun ədalətli oyunlara göstərilən diqqəti yüksək qiymətləndirilən qonaq Beynəlxalq «Fair Play» Komitəsinin və Avropa «Fair Play» Hərəkatının Bakıda illə birgə konqresinin təşkil edilməsinin qarşılıqlı əməkdaşlığın uğurlu rəzmə olduğunu bildirib. Beynəlxalq «Fair Play» Komitəsinin prezidenti Azərbaycanın təşkilatın tədbirlərinə ev sahibliyini öz üzərinə götürdüyüne görə Prezident İlham Əliyevi minnətdarlılığını ifadə etib, ölkəmizin müvafiq qurumları ilə əməkdaşlığı göləcəkdə də davam etdirmək arzusunda olduğunu bildirib.

Beynəlxalq «Fair Play» Komitəsinin və Avropa «Fair Play» Hərəkatının birgə konqresinin və Avropa «Fair Play» Hərəkatının 21-ci Baş Assambleyasının Bakıda təşkil olmasına verdiyi dəstəyə görə dövlətimizin başçısını minnətdarlıqları bildirib. Birinci Avropa Oyunlarını Bakıda şəxson izlədiyi məmənənluqla qeyd edən Jeno Kamyutı Oyunları yüksək seviyyədə təşkil və Azərbaycan idmançılarının qazandığı nailiyyətlər münasibətlə dövlətimizin başçısını tebrik etdi. Beynəlxalq «Fair Play» Komitəsinin prezidenti Azərbaycanın təşkilatın tədbirlərinə ev sahibliyini öz üzərinə götürdüyüne görə Prezident İlham Əliyevi minnətdarlılığını ifadə etib, ölkəmizin müvafiq qurumları ilə əməkdaşlığı göləcəkdə də davam etdirmək arzusunda olduğunu bildirib.

Sonra Beynəlxalq «Fair Play» Komitəsinin prezidenti Azərbaycanda idmanın inkişafı sahəsindəki xidmətlərinə, ədalətli oyunlara hərəkatına verdiyi dəstəyə və idmanda ədalət prinsiplərinə sadıqlıyinə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Beynəlxalq «Fair Play» Komitəsinin xüsusi medalı ilə təltif olunduğunu deyib və mükafatı dövlətimizin başçısına təqdim etdi.

Prezident İlham Əliyev təltif üçün təşkkürün bilidir, Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimə göləcəkdə də idmanın inkişafına ardıcıl dəstəyi davam etdirəcəyini qonaqların diqqətine çatdırıb.

İkitərəfli münasibətlərin inkişafı məmənənluq doğurur

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 10-da Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvilini qəbul edib.

Görüşde Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında ikitərəfli münasibətlərin siyasi, iqtisadi, humanitar və digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi məmənənluqla vurğulanıb, ölkələrin enerji, nəqliyyat, infrastruktur sahələrində həyata keçirdiyi birgə layihələrin əhəmiyyətinə toxunulub. Gürcüstanın Baş nazirinin Azərbaycan Respublikasına seforinin əməkdaşlığımızın perspektivləri ilə bağlı məsələlərin müzakirəsi baxımdan önəmi qeyd edilib.

BU NÖMRƏMİZDƏ

VERGİ ORGANLARINA
DAXİL OLmuş MÜRACİƏTLƏR
DİQQƏTLƏ YANAŞILIR

2

AZƏRBAYCAN
SAHİBKARLIĞIN İNKİŞAFI ÜÇÜN
ƏLVERİŞLİ ÖLKƏDİR

3

AZƏRBAYCANIN
İQTİSADI ARTIM PROQNOZU
YENİLƏNİB

4

MDB VERGİ XİDMƏTLƏRİ
RƏHBƏRLƏRİNİN KOORDİNASIYA
ŞURASININ İCLASI

5

Azərbaycan sahibkarlığının inkişafı üçün əlverişli ölkədir

Müsahibimiz Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının (ASK) prezidenti Məmməd Musayevdir

- *Məmməd müəllim, indiki bazar iqtisadiyyatı şəraitində Azərbaycan - da sahibkarlığın səviyyəsini necə səciyyələndirmək olar?*

- Qanunvericilik basasının təkmilləşdirilməsi, bürokratik mənəvələrin aradan qaldırılması, maliyyə dəsteyinin göstərilməsi və digər sahələrdə əhəmiyyətli addımların atılması nəticəsində Azərbaycanda sahibkarlıq fealiyyətini tənzimləyən

rümləri, həmkarlar ittifaqları ilə əməkdaşlıq çərçivəsində ölkədə əmək münasibətlərinin tənzimləməsində də fəal iştirak edir.

Hazırkı Azərbaycanda biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması və ixrac potensialının artırılması məsələləri ilə bağlı xaricdəki sefirliliklərimiz, xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların ölkəmizdə fealiyyət göstərən diplomatik nüma-

nış məlumatlarının verilməsi, ölkələrə rəsədi biznes əlaqələrinin genişləndirilməsi sahəsində ardıcıl fəaliyyət göstərir. Bu istiqamətdə ASK-nin xarici dövlətlərdə açılmış rəsmi nümayəndəliklərinin fealiyyəti xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Konfederasiyanın 14 xarici ölkədə - Türkiyə, Gürcüstan, Ukrayna, Almaniya, İtaliya, İspaniya, ABŞ, Böyük Britaniya, Bolqarıstan, Moldova, Mərəcəstan, Çexiya, Polşa və Rusiyada nümayəndəlikləri fealiyyət göstərir. Yaxın perspektivdə Niderland, Belçika və İranda da nümayəndəliklərin açılması gözlənilir. Ümumiyyətə, ASK beynəlxalq təşkilatlarla, o cümlədən Dünya Bankı, Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası, Avropa Birliyinin komissiya və təşkilatları ilə, Qara deniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Biznes Şu-

börəsini verir, qeyri-neft potensialımız dəha da artır.

Hazırkı ölkədə kənd təsərrüfatının inkişafı üçün çox ciddi tədbirlər görülür, işlahatlar aparılır. 2015-ci ilin Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə «Kənd təsərrüfatı ilə» elan edilmiş mühüm hadisədir. Aqrar sahədə yeni hədəflərə nail olmaq məqsədilə ASK Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə yeni əməkdaşlıq müqaviləsi imzalamağı planlaşdırıb. Bağlanacaq müqaviləyə əsasən, ölkəmizdə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və emalı, istehsalçılar zəruri xidmətlərin göstəriləməsi, baytarlıq, bitki mühafizəsi və karantini, torpaqların səmərəli istifadəsi də daxil olmaqla aqrar bölgədə dövlət siyasetinin işlənib hazırlanmasına və həyata keçirilməsində əməkdaşlıq etmək kimi vəzi-

Bu ilin 9 ayı ərzində Sahibkarlığı Kömək Milli Fondu vəsaitləri hesabına 4287 sahibkarlıq subyekti 159,7 milyon manat həcmində güzəştli kreditlər verilib

prosedur və qaydalar xeyli liberallaşdırılmış, sahibkarlığa dövlət maliyyə yardımını mexanizm işə salmışdır. Ölkədə bəzi məhsullara ixrac rüsumlarının 15 faiz məsələlərinin həddi təqdimatda tətbiq edilmişdir. Bundan əlavə, sahibkarların vergi yükü də xeyli azaldılmışdır. Son illərdə respublikamızda qeyri-neft sektorunun, xüsusi də regionlarda kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı istiqamətində ayrı-ayrı dövlət proqramları uğurla həyata keçirilir.

Ümumilikdə isə bu gün iqtisadiyyatımız inkişaf edib, regionlarda iri infrastruktur layihələri həyata keçirilib, əhalinin yoxsulluq səviyyəsi minimum həddə endirilib, biznes mühiti canlanıb. Bütün bunlar kiçik və orta sahibkarlığın, fermer təsərrüfatlarının dəha da inkişaf etməsinə şərait yaratır.

Sahibkarlığın maliyyə təminatı yaxşılaşmış, güzəştli kreditlərin həcmi artmış, bu ilin 9 ayı ərzində Sahibkarlığı Kömək Milli Fondu vəsaitləri hesabına 4287 sahibkarlıq subyekti 159,7 milyon manat həcmində güzəştli kreditlər verilmişdir.

- *Sahibkarlar Konfederasiyasının gördüyü işlər əsasən hansı istiqamətləri əhatə edir?*

- Milli Konfederasiya ölkədə iş adamlarının maraqlarından çıxış edən və sahibkarlığın inkişafına dəstək verən ümumirespublika birliyidir. Qurum özündə minlərlə sahibkarlıq subyekti, o cümlədən 70-ə qədər birləşmiş və assosiasiyaların birləşdirir. Konfederasiya Baş Kollektiv Səzsişin tərəfdəsi kimi sosial dialog məsələlərinə önəm verir. Biz yalnız sahibkarlara dəstək verməklə kifayətlənmir, müvafiq dövlət qu-

yəndəlkələri ilə iş aparırıq.

Ölkədə istehsal edilən məhsulların rəqabət qabiliyyətinin artırılması və dönya miqyasında brenda təqdimatı üçün iş investisiyaların ayrılması ciddi ehtiyac duyulur və bu istiqamətdə mühüm tədbirlər həyata keçirilir. Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası bu il də İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin təşkilatlılığı ilə keçirilmiş tədbirlərə, sərgilərdə, Vergilər Nazirliyinin keçirdiyi seminarlarda, iş adamları ilə görüşlərde, Azərbaycanın rayonlarında və iqtisadi zonalarında keçirilmiş konfranslarda, fəaliyyət göstərən müxtəlif təşkilatlarla, sərgilərdə sahibkarların istirakı təmin edilmişdir. Son illər ölkəmizdə və dönyanın bir çox dövlətlərində fəaliyyət göstərən müxtəlif təşkilatlarla, o cümlədən işəgötürənlər təşkilatları və assosiasiyalarla 78-dən çox əməkdaşlıq müqaviləsi imzalanmışdır. Bu müqavilələr ölkələrimiz arasında biznes əlaqələrinin genişləndirilməsi və dəha səmərəli nəticələr əldə olunması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Beynəlxalq əlaqələrin daha da genişləndirilməsi ilə Azərbaycan sahibkarlarının istehsal etdiyi elmi-praktik konfranslarda, hüquqi məsələlərinin müzakiroşunda, videokonfranslarda, mezun yarmarkalarında və digər görüşlərdə yaxından istirak edib. Konfederasiya zamanın təhləblərini nəzərə alaraq günəşlik fəaliyyətini durmadan təkmiləşdirir, müsər biliklər təcrübəsinən, modern idarəciliş üsullarından real şəkildə bəhrələnməyə çalışır.

- *Rəhbəri olduğunuz qurumun beynəlxalq əlaqələri haqqında nə deyə bilərsiniz?*

- Beynəlxalq əlaqələrimiz zəngin və çoxşaxəlidir. Konfederasiyamız Beynəlxalq İşəgötürənlər Təşkilatının, Sənayeçilərin və Sahibkarların Beynəlxalq Konqresinin üzvüdür. İndiyədək qurum Qara Deñiz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Biznes Şurasının, Türkəlli Dövlətlər Şurasının tədbirlərinə qatılıraq bir səra beynəlxalq təşkilatlar, diplomatik nümayəndəliklər, qeyri-hökumət təşkilatları, biznes qurumları ilə işgüzər əlaqələrinin genişləndirilməsinə nail olmuşdur.

Konfederasiya ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı hansı məsələlərə dəha çox önmər verir?

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında iqtisadi məsələlər və 2016-ci ilin dövlət bütçesinin hazırlığı işlərinə həsr edilmişər. Ümumilikdə dövlət başçısı İlham Əliyev qeyd etdi ki, ölkədə sahibkarlığın daha sürətli inkişafı üçün yeni addımlar atılacaq. Sevindirci haldə ki, əvvəlki dövrədə başlanmış və hazırda davam edən layihələr öz-

rası ilə əlaqələri dəha da genişləndirmişdir.

Yerli sahibkarların potensial imkanlarının reallaşdırılmasına dəstək və biznesin müsər formalarının təşviq edilməsi, xarici əlaqələrin genişləndirilməsi məqsədilə 2015-ci ilin 8 ayı ərzində Azərbaycanda və xarici ölkələrdə 80-dən çox biznes-forum, sərgi və konfransda, eləcə də qeyri-neft məhsullarının satış bazarlarının genişləndirilməsi məqsədilə Amerika, Avropa, Yaxın Şərqi ölkələrində, Rusiyada keçirilmiş sərgilərdə sahibkarların istirakı təmin edilmişdir. Son illər ölkəmizdə və dönyanın bir çox dövlətlərində fəaliyyət göstərən müxtəlif təşkilatlarla, o cümlədən işəgötürənlər təşkilatları və assosiasiyalarla 78-dən çox əməkdaşlıq müqaviləsi imzalanmışdır. Bu müqavilələr ölkələrimiz arasında biznes əlaqələrinin genişləndirilməsi və dəha səmərəli nəticələr əldə olunması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Beynəlxalq əlaqələrin daha da genişləndirilməsi ilə Azərbaycan sahibkarlarının istehsal etdiyi məhsulların dünya bazarına çıxarılmasına, ölkəyə yeni texnologiyaların getirilməsinə, investisiya yarımının stimullaşdırılmasına nail olmaq mümkündür.

- *Konfederasiya ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı hansı məsələlərə dəha çox önmər verir?*

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında iqtisadi məsələlər və 2016-ci ilin dövlət bütçesinin hazırlığı işlərinə həsr edilmişər. Ümumilikdə dövlət başçısı İlham Əliyev qeyd etdi ki, ölkədə sahibkarlığın daha sürətli inkişafı üçün yeni addımlar atılacaq. Sevindirci haldə ki, əvvəlki dövrədə başlanmış və hazırda davam edən layihələr öz-

fələr qarşıya qoyulacaq. Onu da qeyd edim ki, ASK-nın tərkibində «Aqrar inkişaf və ailə kəndli təsərrüfatları ilə iş komissiyası» fealiyyət göstərir. Nümayəndələrimiz müxtəlif regionlarda, xüsusi də Ağcabədi, Xaçmaz regional nümayəndəliyində fermərlərin könlülli birgə təsərrüfatlığının təsviqi istiqamətdə töbliği xarakterli işlər aparırılar. Yeri gölmüşkən, 2015-ci ilin ilk rübündə ASK Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası tərəfindən elan edilən layihə müsabiqəsinə qatılmış və «Aqrar sahədə yeni yanaşmalar» layihəsi ilə müsabiqə qaliblərindən biri olmuşdur.

Nağdsız ödənişlərin həyata keçirilməsi dövlət əhəmiyyətli məsələlərdən. Ticarət, iaş və başqa işkəndlərdə bu işin təşkili məqsədilə quraşdırılan POS-terminalları mal və ödənişlərin plastik kartlar vasitəsilə aparılmasını təmin edir. Terminallardan istifadənin kütləvişdirilməsi işində dövlət qurumlarının, yerli idarəetmə təşkilatlarının, ictimaiyyətin və sahibkarların birgə fəaliyyəti zəruridir. «Sosial partnyorluq» və «İşəgötürənlər birlikləri haqqında» qanunların qəbul edilməsini və sosial partnyorluq sisteminə tənzimləyən Milli Sosial Şuradın yaradılmasını mümkün və vaxtı qətmış məsələ hesab edir. Sahibkarlıq Konfederasiyası bundan sonra da ölkədə özəl sektorun inkişafına dəstək olacaq yeni toşəbbəslər çıxış edəcək. Təbii ki, biz əldə etdiyimiz nailiyyətlərlə kifayətlənməməli, öz fəaliyyətimizi dəha da canlandırmalı, müsər dövrün tələbəri ilə uyğunlaşan ahəngə işləmliyik.

Hərəkət etdir!
Fəxriyyə İKRAMQIZI

Elektron əmək müqaviləsi bildirişləri

Bu ilin üçüncü rübü ərzində 437.196 nəfər elektron əmək müqaviləsi bildirişi alıb

Əmək Məcelləsinin 49.1-ci maddəsinə əsasən, əmək müqaviləsinin bağlanması, ona dəyişiklik edilməsi və ya xitam verilməsi bununla bağlı elektron informasiya sistemino (EIS) daxil edilmiş əmək müqaviləsi bildirişinin ilk növbədə əmək, eləcə də sosial təminat həlqularının, eləcə də işəgötürən üçün qanunvericilikdə nəzerdə tutulmuş həlquların qorunmasının təminat formasıdır. EIS dövlət

nəzarətini həyata keçirən orqanlara elektron nəzarət sisteminin qurulmasına, qeyri-legal məşqulluğun aradan qalırılması istiqamətdən sonra fealiyyətini şərait yaradır ki, bədən noticedədə sosial sığorta haqları və s. daxil olmaların artmasına, və tətədəşlərin layıqli pensiya terminatına görüb çıxaracaq.

«Əmək müqaviləsi bildirişləri barədə məlumatların işçilər tərəfindən istifadəsi» e-xidmətdən istifadə etməklə vətəndaşlar onlarla bağlı əmək müqaviləsi bildirişləri barədə məlumatları real vaxt rejimində əldə edə bilirlər. Əmək və Əthalinin Sosial Müdafiəsi

Nazirliyindən bildirilənki, istifadəyə verildiyi vaxtdan vətəndaşların en çox istifadə etdiyi e-xidmətlərdən biri budur və müraciət edənlərin sayı daim artmaqdadır. Təkcə sentyabr ayı ərzində «Əmək müqaviləsi bildirişləri barədə məlumatların işçilər tərəfindən istifadəsi» e-xidmətdən 81.118 dəfə istifadə olunub ki, bu da iyul ayı ilə müqayisədə 1,7 dəfə, avqust ayı ilə müqayisədə isə 2,2 dəfə çoxdur. Ümumilikdə isə bu ilin 9 ayı ərzində həmin e-xidmətdən yararlanan şəxslərin sayı 437.196 nəfər təşkil edib.

AYTƏN

Bunu bilmək faydalıdır:

Hər bir vətəndaş onuna bağlanmış əmək müqaviləsi bildiriş barədə məlumat alədə etmək istədikdə «Elektron Hökumət» portalına (www.e-gov.az) daxil olub autentifikasiyadan keçməlidir. Sisteme daxil olduqdan sonra «E-xidmətlər» bölməsinin ƏƏSMN tərəfindən təqdim olunan elektron xidmətləri sıyahısından «Əmək müqaviləsi bildirişləri barədə məlumatların işçilər tərəfindən istifadəsi» xidməti seçilməlidir. Elektron xidmətə daxil olduqda həmin işçi ilə bağlı işəgötürənlər tərəfindən sisteme daxil edilmiş əmək müqaviləsi, əmək müqaviləsinin bağlanması, onlara dəyişikliklər edilməsi və xitam veriləsi üzrə bildirişlər ekranда əks olunacaq. İşçi hazırda işlədiyi və ya əvvəller işləmiş olduğu işəgötürənlər tərəfindən sisteme daxil edilən bütün əmək müqaviləsi bildirişlərini sistəmdə görə biləcək. İstifadəçi «Elektron imza ilə imzalanmış bildiriş yükləmə düyməsi» vətəndaşının bildirişini dəfə təqdim etməlidir. Elektron imza ilə imzalanmış bildiriş yükləmə düyməsi vasitəsilə işəgötürən tərəfindən sisteme daxil edilmiş və elektron imza ilə imzalanmış bildirişi elektron sənəd formatında yükləyəcək. «Bildiriş çap et» düyməsi ilə əmək müqaviləsi bildirişini çap edəcək. «Qeydiyyat məlumatı» düyməsi vasitəsilə əmək müqaviləsi bildirişinin sistəmdə qeydiyyata alınmasına dair məlumatı çap edə bilər.

№ 40 (780) | 14 oktyabr 2015 | www.vergiler.az

Akif Musayev
Azərbaycan Respublikası
vergiler nazirinin müşaviri

Vergi inzibatçılığının «vergilə üzrə» prinsipi əsasında təşkil

Vergi idarəciliyi sisteminde inzibatçılığın müasir standartlar çərçivəsində təş

Hüquq məsləhətxanamız

Samirə Musayeva

Azərbaycan Respublikası
Vergiler Nazirliyinin Hüquq Baş İdarəsinin rəisi
vergi ödəyicilərinin suallarına cavab verir

Dividenddən vergi tutulması

Hüquqi şəxsin öz iştirakçılara etdiyi ödənişlər hansı hallarda dividend sayılır və ondan vergi hansı qaydada tutulur?

Vergi Məcellesinin (VM) 13.2.15-müəssisələrin xalis mənfəətinin həmin hüquqi şəxsin öz təsisçilərinin (payçılarının) və yaxud səhmdarlarının xeyri xalis mənfəətinin (sadələşdirilmiş vergi ödəyiciləri tərəfindən vergi və xərclər çıxıldığdan sonra gəlirin) böllişdirilməsi ilə bağlı pul və ya digər ödəmələr şəklində etdiyi ödənişdir. Hüquqi və fiziki şəxslər dividend ödəyən rezident hüquqi şəxslər və 125-ci maddədə nəzərdə tutulan ödəmələr vən həm həmin vergini tutmağı borchudurlar (VM, maddə 150.1.4 və 150.1.5).

Rezident müəssisəsə tərəfindən ödənilən dividenddən ödəmə mənbəyində 10 faiz dərəcə ilə vergi tutulur. Dividenden faktiki sahibi olan fiziki və hüquqi şəxslərdən yuxarıda qeyd edilən dərcəcə uyğun olaraq vergi tutulmuşdur, dividendi alan fiziki və hüquqi şəxslərin həmin gəlirindən bir daha vergi tutulmur və həmin gəlir yenidən dividend şəklində verilən zaman vergiye colb olunmur. Neft-qaz ehtiyatlarının kəşfiyyatı, işlənməsi, həmçinin hasilatın pay bölgüsü, ixrac boru kəmərləri haqqında və bu qəbəldən olan digər sazişlər üzrə mənfəətin böllişdirilməsi, habelə müvafiq icra həkimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş hallarda hüquqi şəxsin tam mülkiyyətində olan tərəmə

Şəffaflıq və səmərəlilik üçün təminat

«Qiymətli kağızlar bazarı haqqında» Qanunun təqdimati olub

Təqdimat mərasimində çıxış edən Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin (QKDK) sədr müavini İlqar Muradov qanunun bazar risklərinin etibarlı idarə edilməsi üçün zəruri mexanizmlərin formalşamasına xidmət edəcəyini vurğulayıb.

Tədbirdə iştirak edən Dünya Bankının Cənubi Qafqazda Maliyyə və Özel Sektor üzrə ölkə əlaqələndiricisi Anjela Prijojina QKDK-nin Dünya Bankı ilə birgə heyata keçirdiyi «Kapital bazalarının müasirələndirilməsi» layihəsinin Azərbaycanın qiymətli kağızlar bazasında aparılan islahatların dinamizminin yüksəlməsinə xidmət etdiyi bildirib. A.Prijojina beynəlxalq təcrübə esasında hazırlamış qiymətli kağızlar qanunvericiliyinin bazarada səmərəliliyin və keyfiyyətin yüksəldilməsini yeni imkanlar açacağının eminlikliliyi edib və təmsil etdiyi qurumun QKDK ilə eməkdaşlığı dərinləşdirməkdə maraqlı olduğunu vurğulayıb.

Təqdimatdan sonra tədbir iştirakçılarını və kütləvi informasiya vəsiti ləri nümayəndələrini maraqlandıran sualları cavablandırıb İlqar Muradov bildirib ki, ölkə başçısının «2011-2020-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında qiymətli kağızlar bazasının inkişafı» Dövlət Proqramının icrası ilə əlaqədardır işlər davam etdirilir: «Maliyyə bazasında şəffaflıq və səmərəlilik bir çox məsələlərlə, həmçinin vergi ilə bağlıdır. «Qiymətli kağızlar bazası və fond birjaları haqqında» yeni qanunda

FƏXRİYYƏT

RƏQƏMLƏRİN DİLİ İLƏ

- 2015-ci ilin doqquz ayında Azərbaycan iqtisadiyyatı **3,7%** artıb.
- Olkədə doqquz ay ərzində inflasiya **3,7%**, əhalinin pul gəlirləri isə **5,8%** artıb.
- Yanvar-sentyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatına bütün mənbələrdən **16 milyard dollar** sərməyə qoyulub. Onlardan 9 milyardi daxili, **7 milyardı** xarici sərməyədir.
- Bu il respublikamızda **67 min** daimi olmaqla **87 min** iş yeri yaradılıb.
- Doqquz ay ərzində kənd təsərrüfatında ölkə üzrə **6,7%** artım qeydə alınıb.
- Oktyabrın 1-nə olan məlumatə görə, Azərbaycanda pensiyaçılardan sayı **1.292.591 nəfər** təşkil edib və bu, ilin əvvəli ilə müqayisədə **1709 nəfər** və ya **0,1%** çoxdur.

Azərbaycanın iqtisadi artım proqnozu yenilənib

Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF) dönya ölkələrinin iqtisadi vəziyyətinə dair yeni hesabatını açıqlayıb. «Dünya iqtisadi proqnozlaşdırıcı» adlı sonəddə bir sıra makroiqtisadi göstəricilər üzrə indekslərə dəyişiklik edən fondun ekspertləri bunu global iqtisadiyyatda baş verən proseslərə uyğun proqnozlaşdırmanın noticəsi kimi səciyyələndirilir. Xatırladaq ki, BVF dünya ölkələrinin iqtisadiyyatına dair son hesabatını bu ilin aprel ayında ictimaiyyətə təqdim etmişdi.

Fond global iqtisadiyyat üçün 2015-ci il üzrə artım gözləntisini 0,2 bənd aşağı salaraq 3,1%-ə endirib. Bu, ümumiylək dünya ölkələrində cari ilin əvvəllərindən başlayan makroiqtisadi inkişaf göstəriciləri, maliyyə-bank sektorundakı sabitlik, daxili və xarici borc öhdəliklərinin durumu və digər indekslərin pişləşməsi ilə əlaqələndirilir. Hesabatda qeyd olunub ki, dünyaya iqtisadiyyatı həla zəifdir və gələn il də iqtisadi artım yavaş tempde gedəcək. 2016-ci ilde dünya iqtisadiyyatında gözlənilən problemlər, avrozonada böhrannı davam etməsi, bir sıra regionlarda neqativ meyillər şəraitində resessiyaların baş verməsi ümumi inkişafi ləngidəcək. Gələn il dünya iqtisadiyyatında gözlənilən artım 0,2 faiz bəndi azalacaq və 3,8%-dən 3,6%-ə enəcək.

Beynəlxalq Valyuta Fondu Azərbaycan iqtisadiyyatına dair bəzi proqnoz göstəricilərindən də dəyişiklik edib. Təşkilat ölkəmizin 2015-ci il üzrə iqtisadi artım proqnozunu 3,4 faiz bəndi artırıb. Hesabatda qeyd olunur ki, fond Azərbaycan iqtisadiyyatının 2015-ci ilde 4% artacağı gözləyir. Xatırladaq ki, aprel hesabatında bu proqnoz 0,6% idi. BVF 2016-ci ilde Azərbaycanda ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artımı ilə bağlı proqnozunu sabit saxlayıb və bu göstəricinin 2,5% olacaqı qənaatindədir.

Cari ilde ölkəmizdə inflasiyanın 5%

BEYNƏXLALQ VALYUTA FONDU

DÜNYADA ƏN İRİ MALİYYƏ

İNSTITUTLARINDAN BİRİDİR.

ƏSASI 1944-CÜ İLDƏ QOYULMUŞ

QURUM VALYUTA-MALİYYƏ

SFERASINDA BEYNƏXLALQ

ƏMƏKDƏSLİĞİ TƏMİN ETMƏK,

BEYNƏXLALQ TİCARƏTİN

GENİŞLƏNMƏSİNƏ VƏ TARAZLI

INKİŞAFƏ ŞƏRAİT YARATMAQ

ÜZV ÖLKƏLƏRİN İQTİSADI

YÜKSƏLİŞİNƏ YARDIMÇI OLMAQ

MƏQSƏDİLƏ ONLARIN

İQTİSADİYYATI İLƏ BAĞLI

TƏHLİLƏR APARIR.

sinin 4,2% təşkil edəcəyini proqnozlaşdırır. (Apreldə açıqlanmış hesabatda bu rəqəm müvafiq olaraq 7,9% və 6,2% idi). BVF ehtimal edir ki, bu il Azərbaycanın tədiyyə balansı profisiitli olacaqdır. Fondun qiymətləndirmələrinin əsasən, 2015-ci ilde ölkəmizdə tədiyyə balansının profisiit 3 milyard dollar, 2016-ci ilde 2,7 milyard dollar təşkil edəcək. Fond Azərbaycanda işsizlik nisbətinin dəyişməyəcəyini - 6%-də qalacağını proqnozlaşdırır.

Beynəlxalq Valyuta Fondu dünyada on iki maliyyə institutlarından biridir. Əsası 1944-cü ilde qoymuş qurum valyuta-maliyyə sferasında beynəlxalq əməkdaşlığı temin etmək, beynəlxalq ticarətin genişlənməsinə və tarazlı inkişafə şərait yaratmaq, üzv ölkələrin iqtisadi yüksəlişinə yardımçı olmaq məqsədilə onların iqtisadiyyatı ilə bağlı təhlillər aparır.

ELBRUS

olacağının barədə gözləntiləri açıqlayan fond 2016-ci il üçün istehlak qiymətləri indek-

	Ümumi daxili məhsulun artım tempı		Inflyasiya	
	2015-ci il	2016-ci il	2015-ci il	2016-ci il
Neft-qaz ixracatçısı olan ölkələr				
Rusiya	-3,8	0,6	15,8	8,6
Qazaxistan	1,5	2,4	6,3	8,6
Özbekistan	6,8	7,0	9,7	9,2
Azərbaycan	4,0	2,5	5,0	4,2
Türkmenistan	8,5	8,9	7,0	6,0
Neft-qaz ixracatçısı olmayan ölkələr				
Ukrayna	-9,0	2,0	50,0	14,2
Belarus	-3,6	-3,2	15,1	14,2
Gürcüstan	2,0	3,0	3,7	5,0
Ermenistan	2,5	2,2	4,3	3,4
Tacikistan	3,0	3,4	10,8	8,2
Qırğızistan	-1,0	1,5	8,3	9,0
Moldova	-1,0	1,5	8,4	7,4

Müstəqil Dövlətlər Birliyinə daxil olan ölkələrin 2015-2016-ci illər dərəcələndirmələri

Sənaye texnoparklarına maraq artır

Sankt-Peterburg hökumətinin komitə rəhbəri Maksim Meykin:

«Azərbaycanın sənaye texnologiyaları parklarına sərməyə qoymağı planlaşdırırıq»

Azərbaycanda sənaye texnoparklarının perspektivləri, eləcə da tətbiq olunan vergi güzəştəri xarici iş adamlarının bu sahəyə məraigini artırıb və son 1 ilde 10-a yaxın ölkənin iri sənaye holdingləri tərəfindən investisiya qoysuluşuna dair təkliflər iqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinə təqdim edilib. Onların sırasında Türkiyə, Cənubi Koreya, Qazaxistan, Çin, Almaniya, Fransa, Rusiya və Yaponiyadan olan şirkətlər üstünlük təşkil edir. İndiyədək Fransa, Yaponiya, Türkiyə və Qazaxistanın iş adamları Sumqayıt Texnologiyalar Parkına sərməyə yatırmaq barədə anlaşma memorandumları imzalayıblar.

Sənaye texnoparklarına sərməyə qoymaq istəyen investorlar arasında Rusyanın tanınmış şirkətlərinin feallığı son dövrlər dərəcədən artıb. İntensiv xarakter olan Rusiya-Azərbaycan işgəzər forumlarında onçox diqqət çəkən məsələlərdən biri sənayeinin müxtəlif sahələri üzrə birgə layihələrin həyata keçirilməsidir. Bu sıradə Rusyanın regionları, xüsusilə də Sankt-Peterburg hökuməti öz söylərini dərəcədən artırıb.

Sankt-Peterburg hökumətinin Sənaye siyaseti və innovasiyalar üzrə komitəsinin sədri Maksim Meykin bildirib ki, iqtisadi artım təmin edilməsindən bu model özünü doğrultmuş on yaxşı iqtisadi layihədir. Sankt-Peterburqun iqtisadi gölərlərinin 40%-dən çoxu məhz bu cür sənaye zonalarının payına düşür. 10 ildən artıq bir müddətdə Sankt-Peterburqda innovativ sənaye komplekslərinin yaradıldığı bildirən M.Meykinin söz-

lərindən göra, sənaye texnoparkları və məhəllələr üzrə xüsusi ixtisaslaşmış «Inarus Texnopark», «PEP-Holding», «Peterburq-Texnopark», «Şimal-Qerb Texnopark» kimi şirkətlərin fealiyyəti elektroenergetika, cihaz-qayırmaya, optoelektronika, lıflı optika, kommunikasiya və digər sənaye bölmələrini əhatə edir. Bu müəssisələrdən 10 mindən artdıqın insan işlər təmin olunub. Onların sırasında öz imkanlarına görə seçilən 5 mindən çox vətəndaş işlər təmin olunduğu «Peterburq-Texnopark»da 5 müxtəlif sənaye obyekti ilə yanaşı, məktəb, yataqxana, uşaq bağçası və ticarət kompleksi də tikilib. 2 milyard dollara yaxın investisiya yatırılmış bu sənaye holdinqi «Siemens», «Nokia» və «Intel» kimi dünyaca məşhur şirkətlərinin təşviqəsi.

Komitə sədri bildirib ki, Rusiyada texnoparklara müxtəlif dövlət dəstiysi və vergigörmə rübü güzəştəri mövcud ola da, onlar vergidən tam azad edilməyiblər. Rusiyamın iri şəhərlərinin müstəqil hökumətləri olduğundan, həmin regionlarda sənayenin idarə edilməsi də forqlı xarakter daşıyır və sənaye texnoparklarında müxtəlif şəhərlər üzrə stimullaşdırıcı addımların atılmasıdır. Bu siyaset uyğun olaraq, 2015-ci ilin əvvəllərindən başlayaraq xarici ölkələrin, o cümlədən Rusiyadan iri sənaye korporasiya və şirkətlərinin rəhbərləri ilə sərməyə qoysuluşu imkanları və perspektiv əməkdaşlıq barədə səməralı danışqlar aparılır. Hazırda Sankt-Peterburqun sənaye texnoparkları və biznes-investisiya mühitinin təmin edilməsi, təşviqədi və stimullaşdırıcı addımların atılmasıdır. Bu siyaset uyğun olaraq, 2015-ci ilin əvvəllərindən başlayaraq xarici ölkələrin, o cümlədən Rusiyadan iri sənaye korporasiya və şirkətlərinin rəhbərləri ilə sərməyə qoysuluşu imkanları və perspektiv əməkdaşlıq barədə səməralı danışqlar aparılır.

Azərbayc

vergi cinayatları

Vergidən yayınma cinayət məsuliyyəti yaradır

Yeni fəaliyyətə başlayan bəzi sahibkarlar daha çox qazanc əldə etmek üçün müxtəlif vəsiyətlərlə vergidən yayınmağa çalışırlar, amma bu hərəkətlərin cinayətinin məsuliyyətini sanki yaddan çıxarırlar. Bu cür əməller sonradan onları özü üçün acıcaqlı neticələrə yol açır. Bu şəxslər cəmiyyətdə qınaq obyekti qeyrilməklə yanaşı, bəlkə də gələcəkde onları gözləyən dəniz biznes karəyalarının da üstündən xətt çəkirler.

Elxan Cahandarov da bu təaliyi şəxslərdən biridir. Ərzəq və şirniyat məhsullarının satışı ile meşğul olan «Tələ» MMC-nin direktoru E.Cahandarov vergi orqanında ƏDV öðəyicisi kimi qeydiyyataya alınıb. Lakin bir müddət keçdikdən sonra onun vergi orqanlarını aldatmağa çalışdığı, ƏDV bəyannaməsinə bili-bili təhrif olunmuş məlumatlar daxil edərək qanunsuzluqlara yol verdiyi aşkar edilib. Vergi qanunvericiliyini pozaraq 30.124,73 manat məbləğində eləvə dəyər vergisini dövlət büdcəsinə ödə-

mekdən yayındır.

Vergiler Nazirliyi yanında Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamenti tərəfindən təqdim olunmuş materiallar əsasında «Tələ» MMC-nin direktoru barəsində CM-in 213.1-ci maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. O, təqsirləndirilən şəxs qismində istintaqa cəlb edilib və bərəsində başqa yere getmək haqqında ikitibarlıdır.

E.Cahandarov elan olunmuş ittihad üzrə gününən etiraf edib və ifadesində göstərib ki, mühəsibat sənədləri və vergi bəyannamelerinin saxtalaşdırılmasını şəxşən özü həyata keçirib. İrlə sürülmüş ittihad istintaq zamanı iş materialları, müxtəlif alqı-satçı sənədləri və qəbzələr, həmçinin ekspertiyyət rəyləri, şahid ifadələri, o cümlədən təqsirlə bilinen şəxsin etirafı və digər esaslı delillerlə səbubət yətirilib.

Səbail Rayon Məhkəməsi Elxan Cahandarovun 2 il əslah işlərində cəlb olunması barede hökm çıxarib.

ELBRUS

Mehdi Babayev

«Professional MÜHƏSİB» jurnalının baş redaktoru, audit üzrə mütəxəssis

Audit

İctimai birliliklərin vergi mükəlləfiyyətlərinin seçilməsi təklifləri

Bir çox hallarda qeyri-hö-

ni xeyli artırılmış olurlar.

Bəs ictimai birliliklərin vəcib (tələb) hesab olunan han-

ası vergiler üzrə vergi mükəlləfiyyətini yaradırmır, ya da bu vergiler üzrə mükəlləfiyyətləri loyğun edirlər. İctimai birliliklərin xüsusiyyotlarına uyğun gelmir. Daha doğrusu, ictimai birliliklərin vergi mükəlləfiyyətinin və bəzən təqdim etməklə bəzən təqdim etmək məcburiyyətindərlər:

- rüblük sadələşdirilmiş vergi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- illik mənəfət vergisi və rüblük muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- rüblük muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər.

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

- aylıq əlavə dəyər vergisi, illik mənəfət vergisi və illik muzdalu işlə oləqədər ödəmə mənbəyindən tutulan vergilər;

beynəlxalq panoram

Avropa Komissiyası da vergiləri artırmağı tövsiyə edib

Təşkilatın Latviyada iqtisadi məsələlər üzrə müşaviri Martin Žemaitis deyib ki, hökumət bündən tarazlaşdırılması üçün vergilərin artımı haqqında fikirləşməlidir. Avropa Komissi-

Xatrladaq ki, bundan əvvəl Beynəlxalq Valyuta Fondu da bu il Latviya iqtisadiyyatında 2,4%-lik artım gözləniləyi barədə proqnozlar vermişdi və hökumət vergilərin tödricən artırılması siyasi təcəüməyi məsləhət görmüşdü.

Şəhərin qurulmasına və kölgə iqtisadiyyatının azaldılmasına yönəldilən tədbirləri reallaşdırmağa də böyük diqqət ayırmışdır.

Maliyyə naziri Aleksis Yaroskis isə bildirib ki, Latviya hö-

yasının eksperti qərarın qeyri-polyarlığını etiraf edib, lakin bu addimin atılmasına vacib olduğunu vurgulayıb. O, hökuməti işçi qüvvəsinə vergiləri azaltmağı və bündəyə yeni vəsaitlər cəlb etmək üçün daşınmaz əmlaka vergiləri artırmağı təklif edib.

Latviyanın Baş naziri Laymolda Straujuma BVF-nin tövsiyələrinə etiraz etmiş, gəlir vergisiñin dərcəsinin azaldılmasının aktual olmadığını bildirək kələğe iqtisadiyyatı ilə mübarizə aparmaq çağırmışdır: «Hesab edirək ki, indi effektiv vergi inzibatçılı-

kuməti indiyədək fealiyyətdə olan vergi siyasətinə davam etdirəcək. Nazirin sözlerinə görə, hazırda nazirlik differensiallaşdırılmış vergidən azad minimumun tətbiqi layihəsi üzərində işləyir və artıq konsepsiya müzakirə üçün hökumətə təqdim edilib.

Xəbər lenti

Fransanın ekologiya naziri xanım Sébastien Ruvald dizer yanacağına verginin artırılmasına israrlı olduğunu bəyan edib. Onun sözlərinə görə, ətraf mühitə təsirini nəzərə alıqdə dizer yanacağına vergi imtiyazi verilməsinin heç bir əhəmiyyəti yoxdur.

Avropa Komissiyası İttifaq şirkətləri üçün biznes və investisiya maliyyələşdirməsinin artırılmasına şərait yaranan tədbirlər planını ictimaiyyətə təqdim edib. Sənəddə transsərhəd vergi maneələrinin aradan qaldırılması, eləcə də yeni vergi stimülərinin tətbiqi perspektivlərinin müzakirə olunması nəzərdə tutulub.

Finlandiya hökuməti 2017-ci ildə tərkibində şəkər olan məhsullara tətbiq edilən vergini ləğv edəcək. Bu addim Avropa Komissiyasının müvafiq qərarına əsasən atılır. Qeyd edək ki, Finlandiyada şirniyyata, alkogolsuz içkilər və dondurmaya vergi 2011-ci ildən qoyulur.

İspaniya prokurorluğu «Barselona» klubunun hücumçusu Leonel Messinin üzərindən vergidən yayınma ilə bağlı ittihamı götürüb. Xatrladaq ki, Messi və atasına qarşı cinayət işi 2013-cü ildə açılmışdı, onların 4,1 milyon avro məbləğində vergidən yayındıqları iddia edildi.

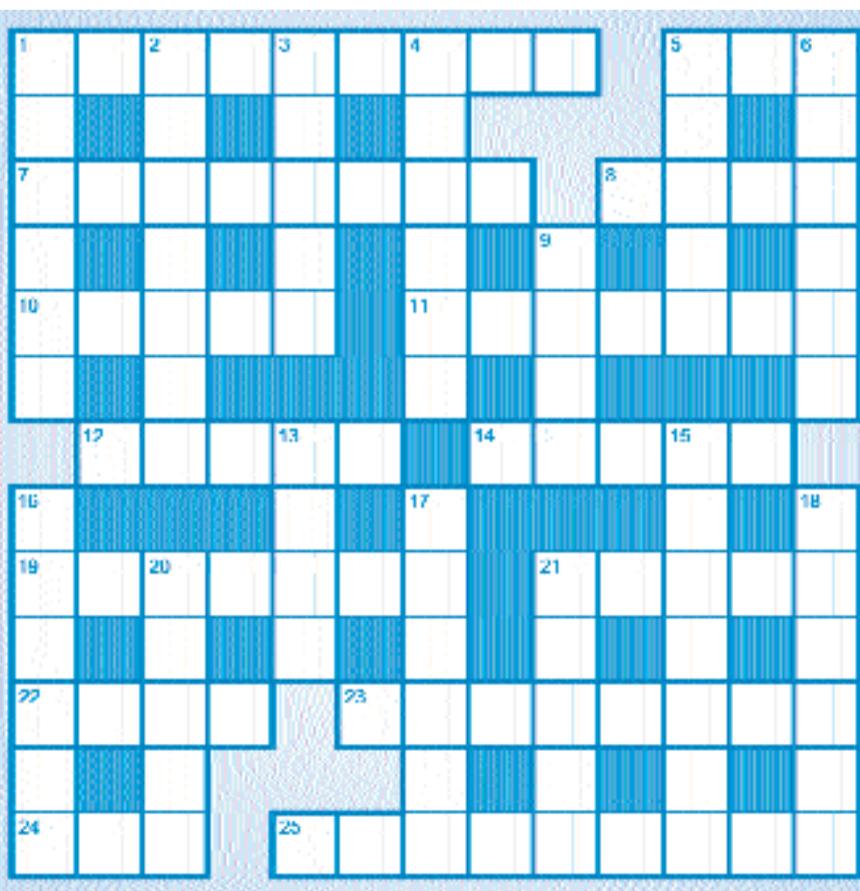
Rusyanın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi 1-dən bugda ixracı üçün rüsumların azaldıldığı bəyan edib. Bu vergi rublun dəyərdən düşməsi ilə bağlı keçən ilin sonunda tətbiq olunmağa başlamışdı. Rəsmi məlumatata görə, bu addim Rusiyadan taxil ixracının 30%-dək azalmasına səbəb olub.

Danimarkanın Vergi və Yığımlar Nazirliyi transmilli korporasiyaların öhdəliklərinə aid yeni hesabatlılıq tətbiq olunması haqqında qanun layihəsini nəşr edib. Yeni qaydalar Hollanda mənşəli iri şirkətlərən təmiz dövriyyəni 840 milyon dollar və bundan artıq olduqdə hesabat verməyi tələb edir.

Yunanistan maliyyə nazirinin müavini Trifon Aleksiadis bəyan edib ki, ölkə vətəndaşları xaricdəki əmlaklarına görə vahid vergi ödəyəcəklər: «Yalnız London şəhərində yunanlara məxsus 3,2 milyon daşınmaz əmlak var», - hökumət rəsmisi qeyd edib.

ABŞ-in 500 nəhəng şirkəti öz ölkəsində vergi ödəməkdən yayınmaq məqsədile İrlandiya, Lüksemburq və Niderlandda 2,1 trilyon dollardan artıq vəsaiti offşor hesablardada saxlayırlar. Son hesabata əsasən, nəhəng korporasiyaların ABŞ büdcəsinə 620 milyard dollar vergi borcu var. Təkcə «Apple» şirkətinin xarici hesablardakı pulu 181 milyard dollardır ki, bu məbləğin offşor hesabda olması şirkətə 59 milyard dollar vəsaiti vergidən yarındırmaya şərait yaradır.

Hindistanda bu il iqtisadi artımın 7,5% olacaqı gözlənilsə də, oktyabrın əvvəlində Maliyyə Nazirliyi qarşıya qoyulmuş vergi hödəflərinə çatılmayaçığının proqnozlaşdırıldılarını bəyan edib.

Yuxarıdan aşağı: 1.Livan əsilli kolumbiyalı müğənni, rəqqasə və aktrisa; 2.Danimarka birpalatalı parlament; 3.Qədim Yunanistanda ilk filosof. Riyaziyyat, fizika, astronomiya üzrə alim, Milet məktəbinin banisi; 4.Ölkəmizdə çay; 5.Rusiyada çay; 6.XVI əsrin ikinci yarısında Kral I Fransisk tərəfindən qızılı kimi inşa etdirilmiş qız; 9.Azərbaycanın xalq yazılıcısı; 13.Almaniyada çay; 15.Proqressiv faiz dərcəsinə malik borc (kredit); 16.Tanınmış Azərbaycan bəstəkarı V.Gərayzadənin yaratdığı ansambl; 17.Kosmetik vasitələrin istehsalında istifadə olunan aromatik efir yağı; 18.Həkim, təbib, elmi dərcə; 20.Avrasiyanın şimal-şərq hissəsində böyük coğrafi orası; 21.Müəssisənin təsərrüfat fealiyyətinin nəticələrinə görə işçilərə ödənilən əlavə mükafat. **Soldan sağa:** 1.Məşhur Azərbaycan teatr aktyo-

Qəzetimizin ötən nömrəsində getmiş krossvordun cavabları:
Yuxarıdan aşağı: 1.Vidadi; 2.Şüvəlan; 3.Nodar (Şəsiqquş); 4.Tantal; 5.Azart; 6.Avrora; 9.Raqə; 13.Caça; 15.Emitent; 16.Astara; 17.Vimpel; 18.Vardar; 20.Rabat; 21.Piroq. **Soldan sağa:** 1.Vaşington; 5.Axa (xan); 7.Dividend; 8.Havr; 10.Diler; 11.Adapter; 12.Onica; 14.Vazeh; 19.Saraçlı; 21.Prima; 22.Alba; 23.Aparteid; 24.Alt; 25.Alligator.

Xarici ölkələrin təcrübəsi İspaniya Krallığının vergi sistemi: əlavə dəyər vergisi

Son statistik məlumatlara əsasən, İspaniyada oləvə dəyər vergisi (ÖDV) ödəyicilərinin xüsusi çəkisi 14,3%, vergi ödəyicilərinin əhalisinin sayıda xüsusi çəkisi 100%, bir vergi ödəyicisine düşən ödənilmiş vergi isə 5658 ABŞ dolları təşkil edib. 52932 vergi ödəyicisi olan İspaniyada vergi daxil olmalarının məbləği 299,5 milyard dollar olub...

İspaniyada ÖDV İspaniyanın əsasən orası, Balear adalarında (Kanar adaları, Şimali Afrikada Seuta və Melilya anklavları istisna olmaqla) vergiye cəlb olunan malların və xidmətlərin təqdim edilməsindən və əraziyə idxlə olunmasından ÖDV tutulur.

Kanar adalarında vergiye cəlb olunan malların və xidmətlərin təqdim edilməsindən və əraziyə idxlə olunmasından ÖDV tutulur. Kanar adalarında vergiye cəlb olunan malların və xidmətlərin təqdim edilməsindən ÖDV-yə oxşar IGIC deyilən vergi tutulur. Standart ÖDV dərcəsi 21%-dir. Ərzaq istehsalı, mineral su,

xilində əldə edilməsi;

♦ vergiye cəlb olunan mal və xidmətlərin İspaniya ərazisində idxlə edilməsi.

Vergi tutulan əməliyyatın dərəcəsi məcmu dəyərdir. İdxala olunan mallara münasibətdə bu dəyər həmin malın gömrük məqsədləri üçün öz dəyəri, idxalla bağlı istenilen rüsum, yığım və vergilərin (ÖDV istisna olmaqla) cəmindən ibarətdir. ÖDV üzrə vergi öhdəliyi hesablanarkən ödəyicinin özünən ödədiyi ÖDV ona ödənilən ÖDV ilə əvəzlösdirilə bilər.

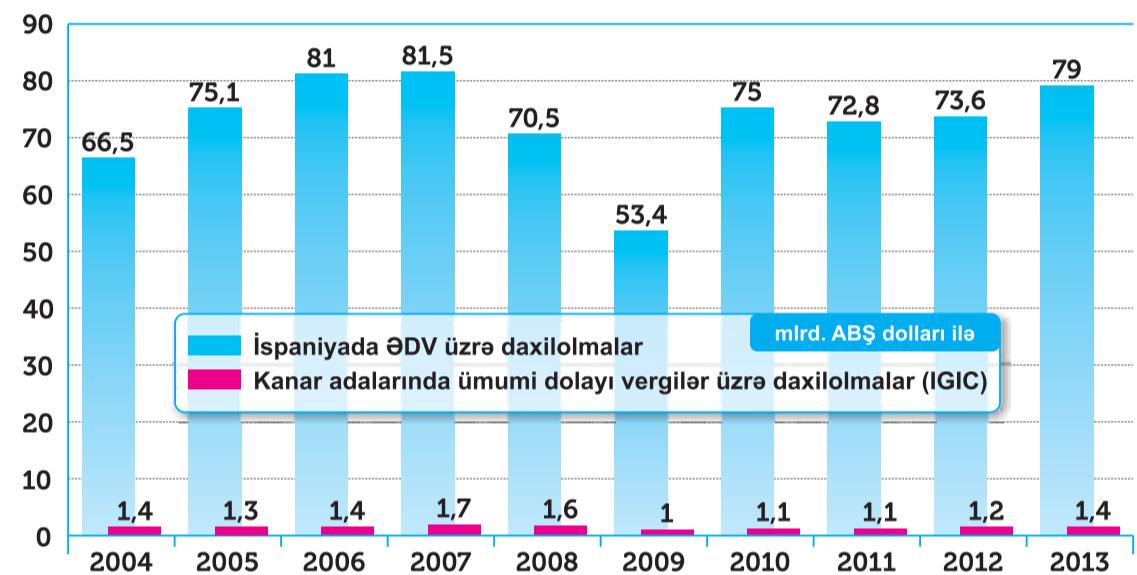
Dərəcələr

İspaniya və Balear adaları üçün ÖDV-nin standart, azaldılmış, daha da azaldılmış və sıfır dərcələri müəyyənləşdirilib. Standart ÖDV dərcəsi 21%-dir. Ərzaq istehsalı, mineral su,

yat vasitələri, x-tipli filmlərə tətbiq olunur - 13,5%, azaldılmış dərəcə - enerji, yanacaq, ərzad, toxuculuq-parça istehsalına tətbiq olunur - 3%-dir. Bundan əlavə, su, dərəm preparatları, kitablar, jurnalalar, Kanar adalarında nəqliyyat, xarici ölkələrə, həmçinin İspaniyanın qitə ərazisində, Balear adaları, Seuta və Melilya ərazilərinə ixrac üçün sıfır dərəcə tətbiq olunur. Kanar adalarında xüsusi dərəcə tətbiq üçün 20%, vərginya tipli tətbiq üçün isə 35% müəyyən edilib.

ÖDV-dən azadolmalar

İspaniyada tibbi və sosial xidmətlər, təhsil və idman xidmətləri, maliyyə əməliyyatları və siyorta műavilələri, bəzi növbətindən əmək icarəsi ÖDV-dən azaddır.

nunla İspaniyada beynəlxalq fəaliyyətə möşğül olan sahibkarlara dəstək üçün xüsusi sxem müəyyənlenmişdir. Bu sxem uyğun olaraq, goliri 2 mln. avrodan olan müəssisələrin müyyən şərtlər daxilində golir və xörclərin üçötunu kassa metodu ilə apara bilərlər.

Vergi ödəyiciləri və vergiye cəlb olunan əməliyyatlar

İspaniyada ÖDV ödəyiciləri vergiye cəlb olunan mal və xidmətlərin təqdim eden fiziki və hüquqi şəxslərdir. İdxalla möşğül olan şəxslərə münasibətdə isə bir cür əməliyyatları həyata keçirən istenilen şəxs vergi ödəyicisi hesab olunur.

İspaniyada ÖDV öhdəliyi aşağıdakılardan yaranır:

♦ ölkə ərazisində vergiye cəlb olunan mal və xidmətlərin təqdim edilməsi üzrə əməliyyatlar; ♦ məllətin Avropa Birliyi da-

limonad, meyvə şirələri, nəqliyyatın bütün növləri (həm beynəlxalq, həm də daxili), turizm, hotel, restoran xidmətləri, idman yarışlarında iştirak, küçə təmizlilik xidmətləri azaldılmış dərcə ilə (10%), ilkin tələbat malları (qida və əczaçılıq məhsulları), şəxsi evlər, kitab, qəzet, dövrəni nəşriyyat, yeni binaların istifadəyə verilməsi dəha da azaldılmış dərcə ilə (4%) vergiye cəlb olunur. İspaniyada ixrac edilən mallara və xidmətlərə isə sıfır dərəcə tətbiq edilir.

Kanar adalarında ümumi dolayı verginin (IGIC) standart, artırılmış, dəha da artırılmış, azaldılmış, sıfır və xüsusi dərcələri var. Standart dərcə 7%-dir. Artırılmış dərcə - aşağı gücə malik mühərrikli nəqliyyat vasitələrinə tətbiq olunur - 9,5%, dəha da artırılmış dərcə - lüks mallar, motorlu sərnişin avtomobiləri, bir sıra əyləncə nəqliyyat.

• sahibkarlıq subyekti Aİ üzvü olan dövlətin və ya İspaniya sahibkarlıq subyektlərinə qarşılıqlı prinsipi verən ölkənin rezidenti olduqda;

• sahibkarlıq subyekti yalnız vergidən azad nəqliyyat transaksiyaları həyata keçirdikdə və ya qarşı terəfin vergi ödədiyi «reverse charge» prinsipi ilə ÖDV-ye cəlb olunan mal və xidmətlərin təqdim etdiyə.

İcmal Vergi siyaseti və strateji araşdırılmalar Baş İdarəsi təqdim edib

Krossvord

Fransanın Lotaringiya departamentində yerləşən qəsr. XVI əsrin ikinci yarısında Kral I Fransisk tərəfindən ov qəsri kimi inşa etdirilmişdir

ru (Şeyx Sənan, Maqbet, Hamlet və s. obrazları ifa etmişdir), teatr və kino rejissorunun soyadı; 5.Rəqəm; 7.Boulingo bənzər, lakin şərtləri daha yumşaq olan oyun; 8.Kişi adı; 10.Egey dənizinin Yunanistana aid sektorunda yerləşən ada; 11.Bir sırə ispan-portugaldilli ölkələrdə xırda pul vahidi; 12.Yardıçılığında uşaq məhnələri xüsusi yet tutan məşhur Azərbaycan bəstəkarı; 14.Nəfəsli musiqi aləti; 19.XX əsrin əvvəllərində yazib-yaradmış məşhur rus şairi. «Olvida», Bakıının müəllifi; 21.C.Verdiinin «Otello» və «Falstaff» operalarının libretto müəllifi kimi məşhurlaşmış italyan bəstəkar və şairin soyadı; 22.XX əsrədə populyar olan İspaniya məsələ edilmiş ölçü; 23.Qəbul edilmiş ölçü, etalon; 24.1990-ci ilədək mövcud olmuş Şərqi Almaniya sosialist dövlətinin qisaldılmış adı; 25.Tropik ağaclarının oduncağı. Taxta qapı, pencerə və parket istehsalında istifadə olunur.

Tərtib etdi: Rafael

idman

Elvin Məmizədə nokautla qalib gəldi**Boksçularımız daha bir ilkə imza atdırılar**

Qətərin paytaxtı Dohada boks üzrə dünya çempionatının finalçılara məlum olub. Onların arasında iki Azerbaycan idmançısı da yer alıb.

Millimizin üzvü Elvin Məmizədə (52 kq) yarımfinalda əlcəzairli Məhəmməd Flissi ilə döyüşü yüksək səviyyədə keçirərək elə birinci raundda texniki nokautla qalib ga-

lib. Onun finaldakı rəqibi güclü kubali boksçu İosbani Veytia olacaq. Dünya və Avropa çempionu Albert Səlimov (60 kq) isə braziliyalı Robson Donato Konseysayla ilə duellən qalib ayrılib - 3:0. A.Səlimov da finalda kubali boksçu ilə qarışlaşacaq. Onun rəqibi dünya çempionu Lazaro Alvares olacaq.

Gənc boksçumuz Pərviz Bağırov (69 kq) isə qazaxıstanlı dünya çempionu Daniyar Yeleusinovla gərgin döyüşdə möglüb olaraq çempionati bürünc medalla başa vurub. Qeyd edək ki, Qazaxıstan təmsilçisi finalda qalib gələcəyi töqdirdə, P.Bağırov Olimpiya Oyunlarına lisenziya əldə edəcək. Millimizin daha bir üzvü Abdulkadir Abdullayev (91 kq) ilk dəfə çıxış etdiyi dünya çempionatında bürünc medalla kifayətlənib.

Xatırladıq ki, 52 kilogram çəki dərəcəsində finalçılar, 60 və 69 kilogram çəki dərəcələrində isə ilk üç yerin sahibləri «Rio-2016» Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak etmək hüququ əldə edəcəklər.

Bələliklə, Azerbaycan idman tarixində ilk dəfə olaraq boksçularımız dünya çempionatında 4 medala sahib olublar.

Litvada dövlət himnimiz üç dəfə səsləndirildi

Litvanın Klaypeda şəhərində yə-

baycanın 3 pəhləvəni fəxri kürsünün on yüksək piləsinə qalxıblar. Firudin Quliyev və Anastasiya İbrahimlinin ardıcın həmyerlimiz Da-

də Dadaşbəyli də Avropa çempionu adına layiq görürlər. Qeyd edək ki, hər üç idmançımız «Zirvə» idman Klubunun yetirmələridir.

Velosiped idmanı Federasiyasının dəstəyi ilə...

Bakıda «Özünü və ətrafi iki torküdə kəşf et» adlı veloyürüş keçirilib. Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyasının texniki dəstəyi ilə keçirilen veloyürüşün məqsədi şə-

her küçələrində velosipedçilər üçün müvafiq infrastrukturun təmin ediləcək. Hotel, restoran və turizm obyektlərinin karşısındakı velosiped dəyərini formalaşmasına əhəmiyyətli rolü malikdir.

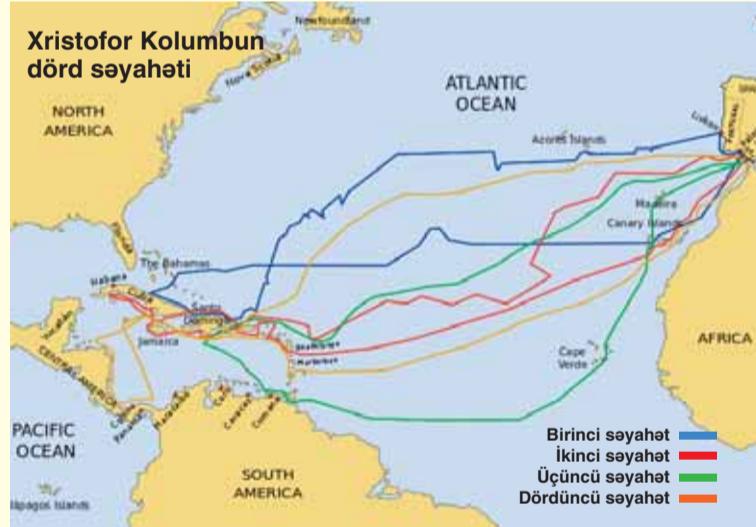
olmaqdır. Federasiya nümayəndələrinin sözlərinə görə, bu cür tədbirlər ölkədə velosiped mədəniyyətinin formalaşmasına əhəmiyyətli rolü malikdir.

mozaika

Kolumb Amerikani kəşf edib

tarixda bu hafta

tam ciddi

Xristofor Kolumb (1451-1506) ucuza və qısa bir yolla Asiyaya getmek üçün yola çıxmışdı, lakin 12 oktyabr 1492-ci ildə Amerika qitəsini keşf etdi. Hindistana gedən quru yol Anadolu və Qafqazdan, müsəlmanları məskunlaşdırığı geniş ərazilərdən keçirdi. Həmin dövrdə bu ərazilər Osmanlı imperiyasının nəzarəti altında idil və avropanı tacirlərdən yüksək gömrük vergisi almırı. Bu səbəbdən, onlar alternativ ticarət yolları axtarırdılar. Belə bir yol tapmaq niyyəti ilə yola çıxan Kolumbun yanlışı isə dünya tarixini dəyişən naxışa çevirdi...

Dünya Poçt İttifaqı təsis olunub

1874-cü il oktyabrın 9-da İsveçrənin Bern şəhərində dünyadan 22 ölkəsinin iştirakı ilə keçirilmiş toplantıda Dünya Poçt İttifaqının (UPU) yaradılması haqqda razılıq əldə olunub və vahid beynəlxalq poçt qaydaları müəyyən edilib. 9 oktyabr tarixinin Dünya Poçt Günü kimi qeyd olunması barədə qərar iso 1969-cu ildə Yaponiyada keçirilmiş UPU-nun konqresində qəbul edilib.

Yarandığı vaxtdan ötən illər ərzində çox böyük tarixi inkişaf yolu keçmiş Dünya Poçt İttifaqı həzirdə 193 ölkəni özündə birləşdirməkə təkcə poçt sahəsində deyil, həm də bütün beynəlxalq aləmdə vacib rolü olan və digər beynəlxalq təşkilatlarla sıx əlaqəli şə-

kildə fəaliyyət göstərən bir quruma çevrilib. UPU həm də BMT-nin xüsusişdirilmiş idarəsi kimi fəaliyyət göstərir.

«Torba vergisi»

Tarix boyu dildə əcaib səslənən, qulağa naçaq. qəribə gələn vergi növləri çox olub: məsələn, «saqqal vergisi», «tualet vergisi», «hava vergisi», «poncorə vergisi», «şlyapa vergisi», «qorxa vergisi» ... kimi. Bu siyahıya artıq biri də əlavə olunub. Oktyabrın 5-dən Böyük Britaniya Birleşmiş Krallığında «torba vergisi» («bag tax») tətbiq olunmağa başlanıb. Bu yeni verginin adı Azərbaycan dilində qəribə səslənəsə də, niyyəti və məramı xoşdur. Məqsəd dünyamız üçün çox aktual olan bir problemən - ekoloji tarazlığın qorunmasına yardım etməkdir.

Artıq Britaniya vətəndaşları alver edərkən plastik materialdan hazırlanmış torbalara görə olave haqq - 5 paund (texminən 8 qəpik) ödəyirlər. Mütoxəssislərin hesablamalarına görə, qarşidakı on il ərzində ölkə üzrə «torba vergisindən» 1,5 milyard funt-sterlinq (2,4 milyard manat) vəsait əldə ol-

Orta göstəriciyə əsasən, hazırda Britaniyada hər bir alıcı il ərzində 166 edəd plastik torbadan istifadə edir və belə davam edərsə, onlar torbalara ildə 8,32 funt sterlinq pul ödəyəcəklər. Özünü bu xərcə salmamaq üçün ən düzgün yol isə dükana zənbillə getməkdir. Bu həm də ciddi bir ekoloji problemin qarşısını almağa köməkdir.

Əziz oxular, düzgün, biziñ hələlik belə bir verginin tətbiqi nəzərdə tutulmur, ancaq hamimizin ümumi evimiz olan dünyadan ekoloji tarazlığına, udduğumuz havanın, içdiyimiz suyun, yediyimiz qidanın təmizliyinə töhfə vermək naməni bəlkə biz də dükana zənbillə getmək barədə düşünək? Axi bu sahədə bizim də böyük təcrübəmiz var - yaxın vaxtlara qədər məşitəmizdə el sənətinin əvəzsiz nümunəsi olan həsir zənbillər xüsusi yə tuturdur!

Nobelə layiq görülən daha bir türk

Türk alimi Aziz Sancar 2015-ci il kimya fakültəsinə qəbul olunub, 1971-ci ildə həmin universitetin titribi. 1977-ci ildə ABŞ-in Texas Universitetində doktorluq elmi dərəcəsi alıb. 1997-ci ilən ABŞ-dakı Şimali Karolina Universitetinin biokimya və biofizika fakültəsində çalışır. O, inqiyədək 300-ə yaxın elmi məqalələrinə istinad edilərək 12000-dən çox əsər yazılıb. Dünyada xərçəng müalicəsinin müalicəsində istifadə olunur və bu sahədə böyük perspektiv vəd edir. Qeyd edək ki, A.Sancar Nobel mükafatını keçirən türk türkətdir, ondan əvvəl yazıçı Orxan Pamuk da bu mükafatı almışdır.

Aziz Sancar 1946-ci ildə Mardində təhsili olmayan türk ailəsində anadan olub. İlk təhsilini 1963-cü ildə

də «ritmik saat» keşfi ilə tanınan A.Sancar Amerika Milli Elmlər Akademiyasına üzv olan üç türk alımından biridir.

Əziz Sancar həm də xeyriyyəcədir. Xanımı ilə birləşdə Karolinada açdığı «Türk evi»ndə o, hər il Türkiyədən Karolina Universitetinə məğistratura təhsili üçün gələn 4 həmyerlisini evlə tomin edir. Qısa müddət Karolinaya gələn türk tədqiqatçılar da burada yerləşdirilir.

Evdə lazım olar:

Bəzən bilmədən, ya da səhvən yemək duzu alı-nur. Bu problemi necə həll etmək olar?

■ Quru, qızardılmış yeməyin duzu çox olsa, limon şirəsinən istifadə etmək mümkündür, o, duzu qışın neytrallaşdırır.

■ Əgər şorbaya həddindən artıq duz əlavə etmisinizsə, xörəyə yarma ilə dolu cuna kisəsi salmaq məsləhət görülür, yarma xörəkdəki artıq duzu özüne hopdurur. Bunun üçün em mənəsi düyü yarmasıdır. Düyü yarması doldurulmuş cuna kisəni şorbaya salıb bir müddət qaynatmaqla artıq duz probleminin öhdəsindən gəlmə olarsınız.

■ Daha bir variant şorbaya qabığı temizləmək, bütöv, ciy kartof salmaqdır. Kartof da şorbadakı artıq duzu özünə çökir.

■ Bismi tərəvəzin duzu çox olsa, buna da elac etmək olur: tərəvəzi 2-3 dəqiqə qaynar suya saxlamaq bəs edir.

Müdriliklə deyib ki...

«Kasibliq - əlini cibinə atanda cibinin boş olması deyil, əlini uzadanda onu tutacaq kimsənin olmamasıdır».

Qabriel Qarsia Markes (1928-2014)

